

**MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM**

Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee
Munga 18
50088, Tartu

Teie 13.02.2024 nr 9.4-4/24/12

Meie 10.04.2024 nr 1-12/572

**Seisukoht Haridus- ja Teadusministeeriumi
haldusala tegevuslubade tähtajalisuse kohta**

Haridus- ja Teadusministeerium (HTM) tegi ettepaneku tõlgendada majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses (MsÜS) sätestatud tegevusloa tähtaja regulatsiooni viisil, et haridusvaldkonnas antavad tegevusload on reeglina tähtajalised.

Käesolevaga anname teada, et Majandus ja Kommunikatsiooniministeeriumil (MKM) ei ole üldjuhul vastuväiteid sellele, et haridusvaldkonnas oleksid tegevusload tähtajalised, kuivõrd tähtaja seadmine selles valdkonnas on ilmselt enamasti põhjendatud olulise avaliku huviga ning õigustatud. Samas juhime tähelepanu sellele, et tegevusloale tähtaja seadmise puhul on tegemist ettevõtlusvabaduse väga intensiivse piiranguga, kuivõrd ettevõtja jaoks saabub hetk, mil tal on sisuliselt keelatud vastavat majandustegevust teostada. Seetõttu on MKMi ootus, et tähtajaliste tegevuslubade regulatsiooni väljatöötamisel saaks hariduspõhiõiguse kõrval mõistlikul määral kaitsitud ka ettevõtlusvabadus.

MsÜS § 24 lg 1 kohaselt peaks tegevusluba reeglina olema tähtajatu ning tähtaja võib seadusega ette näha muu hulgas olulisest avalikust huvist tuleneval põhjusel. See reegel on kooskõlas teenuste direktiivi¹ art 11 lõikega 1. Teenuste direktiivi rakendamise käsiraamatus² (lk 25) on selle kohta lisatud selgitus: „Kaaludes vajadust säilitada ajaline piirang üldise huvi kaitsmiseks (näiteks selleks, et kaitsta teenuste kasutajaid, tagades, et teenuseosutajad täidavad kohustust läbida korrapäraselt teatavad kursused), peaksid liikmesriigid hoolikalt kaaluma, kas teenuseosutaja pidev järelevalve koos võimalusega tegevusluba kehtetuks tunnistada ei ole taotletava eesmärgi saavutamiseks piisav (eespool esitatud näites on vähem piirav alternatiiv nõuda teenuseosutajalt tõendit läbitud kursuste kohta).“ Seega sõltuvalt sellest, millist konkreetset probleemi regulatsiooni muutmisel lahendada soovitakse, võib olla asjakohasem kasutada alternatiivseid piiranguid. Eeltoodust tulenevalt peame oluliseks, et tähtajaliste tegevuslubadega seotud eelnõude ettevalmistamisel (lubadele tähtaja kehtestamise võimaluse kasutamisel) analüüsitakse põhjalikult ka seda, kas ja miks ei ole muud alternatiivsed meetmed, mis piiravad ettevõtlusvabadust vähem,

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/123/EÜ, 12. detsember 2006, teenuste kohta siseturul

² Teenuste direktiivi rakendamise käsiraamat, 2007, lk 25. Veebis kättesaadav: <https://op.europa.eu/et/publication-detail/-/publication/a4987fe6-d74b-4f4f-8539-b80297d29715>

konkreetsse probleemi lahendamisel ja eesmärgi saavutamisel piisavad.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Tiit Riisalo

majandus- ja infotehnoloogiaminister

Kristina Jerjomina

625 6420 Kristina.Jerjomina@mkm.ee